

Posudek diplomové práce Josefa Vilda

Téma: Rašelinné lázně na Jizerce

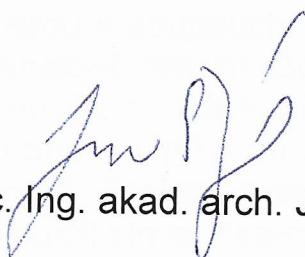
Vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D.

Ve svém diplomním projektu se Josef Vild pokouší vrátit tradici rašelinných lázní do Jizerských hor, kde využívání rašeliny k léčbě mělo svůj původ. Nový lázeňský objekt situuje na konec osady Jizerka v přímé návaznosti na mokřady s rašelinou a meandry potoka Jizerky, kde se rašelina používala především jako palivo pro místní sklárny.

Areál rozděluje Josef do dvou objektů, kdy první slouží především pro léčebné procedury, a druhý je lékařským domem s pokoji. Samotný léčebný proces diplomant pojímá jako rituál, kdy při sestoupení do podzemí podstoupíme léčbu a pomyslně se tak dostáváme do země s rašelinou. Následné vystoupení do úrovně přízemí umocňuje cesta za světlem a s očištěním v koupelích. Celkovou atmosféru takto navržené cesty má umocnit materiálové řešení. Spodní část, která je ponořena do rašeliny, je z černého betonu. Ten v části středu dispozice, ale i při vstupní části v celé šíři objektu vystupuje i v přízemí a stává se nosným prvkem smrkové střechy s mírným sklonem. Zvolený materiál hraje v návrhu zásadní roli. V této souvislosti bych si vypůjčil slova Petera Zumthora z knihy *Promýšlet architekturu*, kde význam používání materiálu popisuje takto: „Věřím, že materiál v kontextu architektonického objektu může nabýt poetické hodnoty. K tomu je nutné připravit v samotném architektonickém objektu odpovídající tvarové a smyslové sounáležitosti, neboť materiály samy o sobě nejsou poetické.“ Celkový koncept považuji za jasný a domnívám se, že architektura a její materiálové řešení bude v tomto případě spoludotvářet léčebný proces spojený s rašelinovou procedurou. Jako další možnost léčby navrhuje Josef kruhovou cestu přímo napojenou na objekt rašelinových lázní, určenou pro procházky. Druhý objekt zahrnuje především pokoje, jídelnu, zázemí, ale i místnosti, kde se provádí zábaly a probíhá individuální fyzioterapeutická práce s pacienty zejména po úrazech s nemocemi pohybového aparátu. Tento objekt představuje jakési malé sanatorium. I zde je stavba sestavena do betonových bloků, které vynáší smrkovou střechu krytou asfaltovými pásy s mírným sklonem. Objekty jsou rovnoběžně situovány a vytváří společně jeden celek, jenž je podpořen tvarem i materiálovým řešením. Zde se nabízí otázka, zda především materiálová jednota měla být u obou staveb úplná? Neměly být obě stavby alespoň lehce materiálově odlišeny, i vzhledem k tomu, že mají trochu jiné poslání? Chápu zvolenou zážitkovou cestu spojenou s černým betonem a rašelinou zakončenou výstupem ke světlu jako silný moment celého návrhu, a proto mne zarazí, že druhý objekt pracuje s materiály velmi stejným způsobem, i když zde diplomant nepředpokládá podobný zážitkový efekt. Naopak druhý objekt má spíše vytvářet klidovou část s lůžky, kde je možné relaxovat, a jak uvádí sám diplomant: „soustředit se sám na sebe“. Neoslabuje se tedy materiálovým opakováním samotný proces zážitkové cesty? Nemělo se pro atmosféru pokojů zvolit jiné pojetí?

K samotnému lékařskému domu mám ještě několik poznámek k dispozicím. Domnívám se, že by bylo vhodné udělat u takové stavby zádveří, zvláště když se nachází v lokalitě, kde jsou v zimním období vydatné sněhové srážky. Další otázkou je, zda skutečně nebylo možné zajistit přirozené osvětlení i větrání kuchyně. Domnívám se, že by toho bylo při jiném řešení dispozic kuchyně a skladu možné docílit.

Diplomantovi se podařilo velmi citlivě začlenit lázeňské objekty do krajiny s meandry Jizerky. Stejně tak se domnívám, že je přesvědčivý celkový koncept léčebné procedury, postavený na vnímání rozdílných atmosfér prostor, podpořený materiálovým řešením. Zda takovým řešením může pomoci architektura k lepšímu uzdravení, nedokáži úplně posoudit, ale společně s Josefem doufám, že ano. Jediným sporným bodem je pro mne výraz druhého objektu, který formálně přebírá koncepci z léčebné procedury. Navrhuji diplomový projekt přijmout a hodnotím známkou B.

Doc. Ing. akad. arch. Jan Šépka

V Praze 6.6.2017